

Regulering av SOPs ytelser for 2009

SOPs alderspensjon reduseres med i gjennomsnitt 6 % fra 2008 til 2009. Kjøpekraften for leger med SOP-pensjon opprettholdes fordi pensjoner fra folketrygden og offentlige tjenestepensjonsordninger økte med 5,15 %. Den samlede pensjonen øker med 3,28 %.

Pensjonsytelser

SOPs pensjonsytelser reguleres hvert årskifte etter at styret har fastsatt nytt pensjonsgrunnlag. Hele kapitalen blir avsatt som forpliktelse, en gjeldspost, i SOPs balanse. Forpliktelsen beregnes av ordningens aktuar. Beregningen går i hovedtrekk ut på å beregne forventet samordningsfradrag for hver enkelt lege. Legeforeningens registrerte opplysninger om hver enkelt leges yrkesaktivitet, samt undersøkelser om legers forflytningsmønster mellom legestillinger foretatt av Legeforeningens forskningsinstitutt ligger til grunn for beregningen. I tillegg legges til grunn standardiserte forutsetninger om lønns- og prisutvikling, diskonteringsrente og endring av grunnbeløpet i folketrygden. Styret i SOP fastsetter følgelig pensjonsgrunnlaget innenfor rammen av den tilgjengelige kapital.

Pensjonsytelsene alderspensjon, uførepensjon og bruttoberegnet ektefellepensjon samordnes med pensjoner fra folketrygden og tjenestepensjonsordninger, dvs. pensjoner opptjent i arbeidsforhold. Ytelsene ektefellepensjon for ektefeller født etter 1.7. 1950 og barnpensjon samordnes kun med pensjoner fra tjenestepensjonsordninger.

Etter samordning er gjennomsnittspensjonene i SOP redusert fra 2008 til 2009. Alderspensjonen går ned med i gjennomsnitt 6 %. Fra 2007 til 2008 var nedgangen

på gjennomsnittlig 15 %. I tabellen under vises effekten for ordningens alderspensjon.

Ved inngangen til 2009 utgjør gjennomsnittlig alderspensjon fra SOP altså kr 53 727. Til sammenlikning utgjorde pensjonen for fem år siden kr 66 900 i nominelle kroner. Realverdien av dette er i dag kr 73 700. Realverdien av alderspensjonen har de siste fem år følgelig falt med 27,1 %. Realverdien av sykehuslegers maksimalt oppnåelige tjenestepensjon har i samme periode økt med 13,1 %, og utgjør for øyeblikket kr 556 400.

Til tross for SOPs tilsynelatende betydelige kapital, som per 30.11. 2008 utgjorde ca. 3,9 milliarder kroner, er det ikke økonomisk grunnlag for å regulere opp eller opprettholde pensjonsnivået i SOP.

SOP har ikke påregnelige inntekter av betydning. Inntektene som bygde opp SOPs kapital falt gradvis bort i årene 1991–92 i forbindelse med forhandlingene med staten om normaltariiffen. Staten ønsket da å bremse utviklingen av fondene og det gikk først og fremst ut over overføringene til SOP.

Avbruddsytelser

Maksimalbeløpene for SOPs avbruddsytelser er regulert opp fra 1.1. 2009 som følge av endringen av grunnbeløpet i folketrygden og økningen av konsumprisindeksen.

Sykehjelps- og pensjonsordningen for leger

Ordnningen ble opprettet 1.2. 1965 etter forhandlinger mellom Legeforeningen og det daværende Sosialdepartementet. Ordningens formål er å bidra til økonomisk sikring av medlemmene og deres familie i forbindelse med arbeidsuførhet, alderdom og død, samt ved fravær fra egen legepraksis i forbindelse med sykdom, fødsel og adopsjon. I tillegg kan det ytes støtte til kollektive sykdomsforebyggende tiltak for medlemmer og kollektive sosiale tiltak for medlemmer/ektefeller som er blitt pensjonister.

Avbruddsyttelsene omfatter sykehjelp, fødselsstønad, adopsjonsstønad og pleiepenger/opplæringspenger. Yttelsene inneholder inntektskompensasjon og utgiftskompensasjon til dekning av bortfalt næringsinntekt i forbindelse med fraværet. Både inntektskompensasjonen og utgiftskompensasjonen er i vedtektene bruttodefiniterte ytelser. For inntektskompensasjonen ytes 50 % av brutto praksisinntekt (dvs. omsetning i kurativ virksomhet), maksimalt 12 ganger folketrygdens grunnbeløp, kr 843 072, før fradrag for antatte ytelser fra folketrygden. Utgiftskompensasjonen utgjør 40 % av brutto praksisinntekt før fradrag for opprettholdt inntekter/reduerte utgifter, fra 1.1. 2009 opptil kr 699 400. Maksimalt oppnåelig stønad ved avbrudd i privat praksis utgjør følgelig kr 1 479 244 per år, før det altså gjøres fradrag for andre inntekter.

Engangsstønad ved død

Som følge av endringen i grunnbeløpet i folketrygden i mai 2008 er engangsstønad ved død regulert opp med virkning fra 1.1. 2009. Ved full opptjeningsstid utgjør ytelsen to ganger folketrygdens grunnbeløp, kr 140 512 dersom legen etterlater seg ektefelle eller barn med pensjonsrett i ordningen. For øvrig ytes 1/2 grunnbeløp, kr 35 128, til legens dødsbo.

For mer informasjon besøk SOPs hjemmesider www.sop.no.

Einar Espolin Johnson

enar.espolin.johnson@legeforeningen.no
Økonomi- og administrasjonsavdelingen

Tabell 1 Pensjonsgrunnlaget på kr 535 000 i 2009 gir følgende brutto pensjonsytelser (før samordning):

	2009	2008
Brutto alderspensjon (66 % av pensjonsgrunnlaget)	353 100	341 880
Brutto uførepensjon (66 % av pensjonsgrunnlaget)	353 100	341 880
Ektefellepensjon – bruttoberegnet (for ektefeller født før 1.7. 1950) (60 % av alderspensjonen)	211 860	205 128
Ektefellepensjon – nettoberegnet (født etter 1.7. 1950) (9 % av pensjonsgrunnlaget)	48 150	46 620
Barnpensjon (10 % av pensjonsgrunnlaget)	53 500	51 800

Tabell 2

	2008	2009	endring	i %
Brutto alderspensjon	341 880	353 100	11 220	3,28%
Gjennomsnittlig samordningsfradrag	284 698	299 373	14 675	5,15%
Gjennomsnittlig netto alderspensjon fra SOP	57 182	53 727	(3 455)	-6,04%